

BOSNA REOSIGURANJE D.D.
SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2013.
i nezavisno revizorsko mišljenje

Sadržaj

| | <i>Stranica</i> |
|---------------------------------------|-----------------|
| Odgovornost za finansijske izvještaje | 1 |
| Izvještaj nezavisnog revizora | 2 - 3 |
| Bilans uspjeha | 4 |
| Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti | 5 |
| Bilans stanja | 6 |
| Izvještaj o promjenama na kapitalu | 7 - 8 |
| Izvještaj o novčanim tokovima | 9 |
| Napomene uz finansijske izvještaje | 10 - 42 |

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za finansijske izvještaje Bosna Reosiguranje d.d. ("Društvo") i njegovih povezanih društava (zajedno "Grupa") i da su isti pripremljeni za svaki finansijski period u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Društvu i Grupi kao i njihove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Grupa nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao za i u ime Uprave

Damir Lačević, direktor

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Zmaja od Bosne 74

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

14. mart 2014. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izvještaja Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo i njegovih povezanih društava (pod zajedničkim nazivom "Grupa"), koji se sastoje od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. godine, te konsolidovanih bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje. Također, obavili smo reviziju priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo"), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. godine, te bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim konsolidovanim i nekonsolidovanim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim pravilima, te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da konsolidovani i nekonsolidovani finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u konsolidovanim i nekonsolidovanim finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentovanje konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o efikasnosti internih kontrola u Grupi i Društvu. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalnim stavkama, finansijski položaj Grupe i Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njihovog poslovanja, i promjene u novčanom tokovima za godinu koja je tada završila, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Mirza Bihorac, ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

14. mart 2014. godine

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

| | Napomene | Grupa 2013. | Grupa 2012. | Društvo 2013. | Društvo 2012. |
|----------------------------------------------------------------------|----------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| Prihodi od reosiguranja | 5 | 51.414.435 | 54.281.732 | 51.414.435 | 54.281.732 |
| Prihod od premije ustupljen reosiguravatelju, neto | 5 | <u>(26.305.016)</u> | <u>(30.319.897)</u> | <u>(26.305.016)</u> | <u>(30.319.897)</u> |
| Neto prihod od premije | | 25.109.419 | 23.961.835 | 25.109.419 | 23.961.835 |
| Štete i troškovi po reosiguranju | 6 | (18.717.667) | (22.739.169) | (18.717.667) | (30.197.473) |
| Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto | 6 | <u>644.255</u> | <u>7.222.227</u> | <u>644.255</u> | <u>14.680.531</u> |
| Neto troškovi šteta | | (18.073.412) | (15.516.942) | (18.073.412) | (15.516.942) |
| Prihod od provizije | | 6.893.999 | 6.762.239 | 6.893.999 | 6.762.239 |
| Troškovi provizije | | <u>(10.613.574)</u> | <u>(10.423.976)</u> | <u>(10.613.574)</u> | <u>(10.423.976)</u> |
| Neto troškovi provizija | | (3.719.575) | (3.661.737) | (3.719.575) | (3.661.737) |
| Neto prihod od osiguranja | | 3.316.432 | 4.783.156 | 3.316.432 | 4.783.156 |
| Prihodi od ulaganja | 7 | 2.467.388 | 951.394 | 2.467.388 | 951.394 |
| Ostali operativni prihodi | 8 | 30.662 | 93.942 | 30.662 | 93.942 |
| Opći i administrativni troškovi | 9 | (3.581.608) | (3.404.044) | (3.581.608) | (3.404.044) |
| Gubici od ulaganja | 10 | (37.955) | (297.687) | (37.955) | (297.687) |
| Ostali rashodi | | (24.710) | (55.282) | (24.710) | (55.282) |
| Kursne razlike, neto | | (105.953) | (38.735) | (105.953) | (38.735) |
| Učešće u dobiti / (gubitku) pridruženih društava | 15 | <u>152.876</u> | <u>2.281.240</u> | <u>-</u> | <u>-</u> |
| Dobit prije oporezivanja | | 2.217.132 | 4.313.984 | 2.064.256 | 2.032.744 |
| Porez na dobit | 11 | <u>(296.494)</u> | <u>(214.574)</u> | <u>(296.494)</u> | <u>(214.574)</u> |
| Neto dobit | | 1.920.638 | 4.099.410 | 1.767.762 | 1.818.170 |
| Zarada po dionici | 12 | 496,42 | 1.059,55 | 456,90 | 469,93 |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

| | Napomene | Grupa 2013. | Grupa 2012. | Društvo 2013. | Društvo 2012. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Neto dobit | | 1.920.638 | 4.099.410 | 1.767.762 | 1.818.170 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | | | | | |
| <u>Ulaganja raspoloživa za prodaju</u> | | | | | |
| Neto gubitak od ponovnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju tokom godine | 16 | (215.876) | (73.632) | (215.876) | (73.632) |
| <u>Ostalo</u> | | | | | |
| Dobit od prijenosa revalorizacionih rezervi za nekretnine na zadržanu dobit | | 513 | 513 | 513 | 513 |
| Smanjenje revalorizacionih rezervi za prijenos na zadržanu dobit | | (513) | (513) | (513) | (513) |
| | | <u>(215.876)</u> | <u>(73.632)</u> | <u>(215.876)</u> | <u>(73.632)</u> |
| Ukupna sveobuhvatna dobit | | <u>1.704.762</u> | <u>4.025.778</u> | <u>1.551.886</u> | <u>1.744.538</u> |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Bilans stanja

na dan 31. decembra 2013. godine

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

| | Napomene | Grupa 31. decembar 2013. | Grupa 31. decembar 2012. | Društvo 31. decembar 2013. | Društvo 31. decembar 2012. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------|--------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| IMOVINA | | | | | |
| Materijalna i nematerijalna imovina | 13 | 4.773.631 | 5.130.548 | 4.773.631 | 5.130.548 |
| Ulaganja u investicijske nekretnine | 14 | 3.955.083 | 4.124.480 | 3.955.083 | 4.124.480 |
| Ulaganja u pridružena pravna lica | 15 | 15.841.066 | 15.488.190 | 4.633.832 | 4.433.832 |
| Razgraničeni troškovi pribave | 18 | 2.995.682 | 2.792.355 | 2.995.682 | 2.792.355 |
| Finansijska imovina raspoloživa za prodaju | 16 | 2.139.840 | 2.666.574 | 2.139.840 | 2.666.574 |
| Imovina klasifikovana kao namijenjena prodaji | 20 | 732.477 | 1.064.516 | 732.477 | 1.064.516 |
| Finansijska imovina u posjedu do dospjeća | 17 | 507.702 | - | 507.702 | - |
| Depoziti | 19 | 20.984.359 | 17.777.170 | 20.984.359 | 17.777.170 |
| Imovina po osnovu reosiguranja (udio reosiguravatelja u obavezama po poslovima reosiguranja) | 27 | 46.073.769 | 52.123.548 | 46.073.769 | 52.123.548 |
| Potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivena od strane reosiguravatelja | 21 | 17.783.063 | 16.585.919 | 17.783.063 | 16.585.919 |
| Ostala potraživanja | 22 | 1.373.028 | 92.901 | 1.373.028 | 92.901 |
| Ostala imovina | 23 | 80.944 | 76.662 | 80.944 | 227.175 |
| Novac i novčani ekvivalenti | 24 | 5.540.852 | 6.123.718 | 5.540.852 | 6.123.718 |
| UKUPNO IMOVINA | | 122.781.496 | 124.197.094 | 111.574.262 | 113.142.736 |
| KAPITAL I OBAVEZE | | | | | |
| Dionički kapital | 25 | 5.029.700 | 5.029.700 | 5.029.700 | 5.029.700 |
| Rezerve | | 18.805.591 | 17.289.203 | 18.805.591 | 17.289.203 |
| Revalorizacije rezerve za nekretnine | | 11.115 | 11.628 | 11.115 | 11.628 |
| Revalorizacije rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju | | (718.320) | (336.522) | (718.320) | (336.522) |
| Zadržana dobit | | 12.976.022 | 12.873.041 | 1.768.788 | 1.818.683 |
| | | 36.104.108 | 34.867.050 | 24.896.874 | 23.812.692 |
| OBAVEZE | | | | | |
| Obaveze po poslovima reosiguranja | 27 | 67.701.666 | 72.023.354 | 67.701.666 | 72.023.354 |
| Obaveze po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama | 26 | 12.907.366 | 11.626.096 | 12.907.366 | 11.626.096 |
| Razgraničene provizije reosiguranja | 18 | 1.572.635 | 1.533.254 | 1.572.635 | 1.533.254 |
| Ostale obaveze | 28 | 4.098.284 | 3.719.251 | 4.098.284 | 3.719.251 |
| Odgođeni prihod | | 440 | 818 | 440 | 818 |
| Rezervisanja za nakande zaposlenim | | 396.997 | 427.271 | 396.997 | 427.271 |
| | | 86.677.388 | 89.330.044 | 86.677.388 | 89.330.044 |
| UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE | | 122.781.496 | 124.197.094 | 111.574.262 | 113.142.736 |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Grupe dana 14. marta 2014. godine:

Damir Lačević, direktor

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Grupa

| | Dionički kapital | Rezerve | Revalorizaci- one rezerve za nekretnine | Revalorizazione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju | Zadržana dobit | Kapital matice | Manjinski interes | Ukupno |
|------------------------------------------------------------|------------------|-------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|----------------------|-------------------|
| Stanje 31. decembra 2011. | 5.029.700 | 15.825.200 | 12.141 | (343.577) | 10.538.903 | 31.062.367 | - | 31.062.367 |
| Prijenos (sa) / na | - | 1.464.003 | - | - | (1.464.003) | - | - | - |
| Isplata dividende | - | - | - | - | (301.782) | (301.782) | - | (301.782) |
| Efekti otpisa ulaganja (Napomena 16.) | - | - | - | (62.600) | - | (62.600) | - | (62.600) |
| Otpis nepovratnih gubitaka na ulaganjima (Napomena 10.) | - | - | - | 143.287 | - | 143.287 | - | 143.287 |
| Neto dobit | - | - | - | - | 4.099.410 | 4.099.410 | - | 4.099.410 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | - | - | (513) | (73.632) | 513 | (73.632) | - | (73.632) |
| <i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i> | - | - | (513) | (73.632) | 4.099.923 | 4.025.778 | - | 4.025.778 |
| Stanje 31. decembra 2012. | 5.029.700 | 17.289.203 | 11.628 | (336.522) | 12.873.041 | 34.867.050 | - | 34.867.050 |
| Prijenos (sa) na | - | 1.516.388 | - | - | (1.516.388) | - | - | - |
| Isplata dividende | - | - | - | - | (301.782) | (301.782) | - | (301.782) |
| Efekti prodaje ulaganja (Napomena 16.) | - | - | - | (203.786) | - | (203.786) | - | (203.786) |
| Otpis nepovratnih gubitaka na ulaganjima (Napomena 10.) | - | - | - | 37.864 | - | 37.864 | - | 37.864 |
| Neto dobit | - | - | - | - | 1.920.638 | 1.920.638 | - | 1.920.638 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | - | - | (513) | (215.876) | 513 | (215.876) | - | (215.876) |
| <i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i> | - | - | (513) | (215.876) | 1.921.151 | 1.704.762 | - | 1.704.762 |
| Stanje 31. decembra 2013. | 5.029.700 | 18.805.591 | 11.115 | (718.320) | 12.976.022 | 36.104.108 | - | 36.104.108 |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo

| | Dionički kapital | Rezerve | Revalorizacione rezerve za nekretnine | Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju | Zadržana dobit | Ukupno |
|---------------------------------------------------------|------------------|-------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------|
| Stanje 31. decembra 2011. | 5.029.700 | 15.825.200 | 12.141 | (343.577) | 1.765.785 | 22.289.249 |
| Prijenos (sa) / na | - | 1.464.003 | - | - | (1.464.003) | - |
| Isplata dividende | - | - | - | - | (301.782) | (301.782) |
| Efekti otpisa ulaganja (Napomena 16.) | - | - | - | (62.600) | - | (62.600) |
| Otpis nepovratnih gubitaka na ulaganjima (Napomena 10.) | - | - | - | 143.287 | - | 143.287 |
| Neto dobit | - | - | - | - | 1.818.170 | 1.818.170 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | - | - | (513) | (73.632) | 513 | (73.632) |
| <i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i> | - | - | (513) | (73.632) | 1.818.683 | 1.744.538 |
| Stanje 31. decembra 2012. | 5.029.700 | 17.289.203 | 11.628 | (336.522) | 1.818.683 | 23.812.692 |
| Prijenos (sa) / na | - | 1.516.388 | - | - | (1.516.388) | - |
| Isplata dividende | - | - | - | - | (301.782) | (301.782) |
| Efekti otpisa ulaganja (Napomena 16.) | - | - | - | (203.786) | - | (203.786) |
| Otpis nepovratnih gubitaka na ulaganjima (Napomena 10.) | - | - | - | 37.864 | - | 37.864 |
| Neto dobit | - | - | - | - | 1.767.762 | 1.767.762 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | - | - | (513) | (215.876) | 513 | (215.876) |
| <i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i> | - | - | (513) | (215.876) | 1.768.275 | 1.551.886 |
| Stanje 31. decembra 2013. | 5.029.700 | 18.805.591 | 11.115 | (718.320) | 1.768.788 | 24.896.874 |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

| | Grupa 2013. | Grupa 2012. | Društvo 2013. | Društvo 2012. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Poslovne aktivnosti | | | | |
| Dobit prije oporezivanja | 2.217.132 | 4.313.984 | 2.064.256 | 2.032.744 |
| <i>Usklađenje za:</i> | | | | |
| Amortizacija | 540.149 | 564.595 | 540.149 | 564.595 |
| Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja (Dobit) / gubitak od otuđenja finansijske imovine raspoložive za prodaju | 2.835 | 12.014 | 2.835 | 12.014 |
| Otpis nepovratnih gubitaka na finansijske imovine raspoložive za prodaju | (157.884) | 154.400 | (157.884) | 154.400 |
| Učešće u (dobiti) / gubitku pridruženih društava | 37.864 | 143.287 | 37.864 | 143.287 |
| Promjene rezervisanja za prenosnu premiju, neto | (152.876) | (2.281.240) | - | - |
| Promjene rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, neto | 462.805 | (1.181.952) | 462.805 | (1.181.952) |
| Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete, neto | 347.888 | 282.414 | 347.888 | 282.414 |
| Promjene rezervisanja za bonuse, popuste i premije, neto | 347.087 | 948.839 | 347.087 | 948.839 |
| Promjena odgođenih troškova pribave, neto | 570.311 | (412.218) | 570.311 | (412.218) |
| Promjena rezervisanja za naknade zaposlenim, neto | (232.789) | 297.374 | (232.789) | 297.374 |
| Otpisane obaveze | (30.274) | (61.985) | (30.274) | (61.985) |
| Dobit od otuđenja investicijskih nekretnina | - | (4.819) | - | (4.819) |
| Korekcija vezano za prethodno priznate licence | (721.089) | - | (721.089) | - |
| Prihod od dividende priznat u bilansu uspjeha | 85.812 | - | 85.812 | - |
| Prihod od kamate priznat u bilansu uspjeha | (634.858) | (51.159) | (634.858) | (51.159) |
| | (788.876) | (646.010) | (788.876) | (646.010) |
| <i>Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i> | 1.893.237 | 2.077.524 | 1.893.237 | 2.077.524 |
| (Povećanje) / smanjenje potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja | (1.197.144) | 833.601 | (1.197.144) | 833.601 |
| Povećanje ostale imovine i potraživanja | (1.287.622) | (135.955) | (1.287.622) | (135.955) |
| Povećanje obaveza po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama | 1.281.270 | 2.280.528 | 1.281.270 | 2.280.528 |
| Povećanje ostalih obaveza | 379.033 | 298.281 | 379.033 | 298.281 |
| <i>Novac iz poslovnih aktivnosti</i> | 1.068.774 | 5.353.979 | 1.068.774 | 5.353.979 |
| Plaćeni porez na dobit | (77.138) | (210.781) | (77.138) | (210.781) |
| Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima | 991.636 | 5.143.198 | 991.636 | 5.143.198 |
| Ulagačke aktivnosti | | | | |
| Nabavka nekretnina i opreme | (111.504) | (172.632) | (111.504) | (172.632) |
| Prilivi od prodaje investicijskih nekretnina | 1.064.894 | - | 1.064.894 | - |
| Prilivi od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju | 265.047 | - | 265.047 | - |
| Primljene dividende | 634.858 | 51.159 | 634.858 | 51.159 |
| Primljene kamate | 788.876 | 659.338 | 788.876 | 659.338 |
| Kupovina finansijske imovine koja se drži do dospeljeća | (507.702) | - | (507.702) | - |
| Povećanje ulaganja u pridružena društva | (200.000) | - | (200.000) | - |
| Povećanje datih depozita | (3.207.189) | (3.094.000) | (3.207.189) | (3.094.000) |
| Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima | (1.272.720) | (2.556.135) | (1.272.720) | (2.556.135) |
| Finansijske aktivnosti | | | | |
| Isplaćene dividende | (301.782) | (301.782) | (301.782) | (301.782) |
| Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima | (301.782) | (301.782) | (301.782) | (301.782) |
| Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata | (582.866) | 2.285.281 | (582.866) | 2.285.281 |
| Novac i novčani ekvivalenti na početku godine | 6.123.718 | 3.838.437 | 6.123.718 | 3.838.437 |
| Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine | 5.540.852 | 6.123.718 | 5.540.852 | 6.123.718 |

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost Društva je obavljanje poslova reosiguranja životnog i neživotnog osiguranja.

Na dan 31. decembra 2013. godine Društvo je imalo 27 zaposlenika (2012.: 26).

Uprava

| | |
|------------------|----------------------------------|
| Damir Lačević | Direktor |
| Hasan Delić | Izvršni direktor za finansije |
| Zlatan Filipović | izvršni direktor za reosiguranje |

Nadzorni odbor

| | |
|--------------------|----------------------------------|
| Ismet Hadžić | Predsjednik - od 2. aprila 2012. |
| Enes Čengić | Predsjednik - do 2. aprila 2012. |
| Husnija Kurtović | Član |
| Enisa Babić | Član - od 2. aprila 2012. |
| Dragan Milojević | Član - od 2. aprila 2012. |
| Midhad Salčin | Član - od 2. aprila 2012. |
| Midhat Terzić | Član - do 2. aprila 2012. |
| Fejsal Hrustanović | Član - do 2. aprila 2012. |
| Mirsad Letić | Član - do 2. aprila 2012. |

Odbor za reviziju

| | |
|------------------|---------------------------|
| Izudin Kešetović | Predsjednik |
| Selima Kafedžić | Član - od 2. aprila 2012. |
| Midhat Terzić | Član - od 2. aprila 2012. |
| Ismet Hadžić | Član - do 2. aprila 2012. |
| Esad Bektešević | Član - do 2. aprila 2012. |

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 11: "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 12: "Objavlivanja udjela u drugim pravnim licima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 13: "Mjerenje fer vrijednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 27 (revidiran u 2011.): "Odvojeni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

- MRS 28 (revidiran u 2011.): "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" – Državni zajmovi (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" – Netiranje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji", MSFI 11: "Zajednički aranžmani" i MSFI 12: "Objavljivanja udjela u drugim pravnim licima" – prelazne smjernice (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MRS 1: "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Prezentacija stavki Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012.);
- Izmjene MRS 19: "Primanja zaposlenih" – u računovodstvu Primanja zaposlenih nakon umirovljenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2009.-2011.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- IFRIC 20: "Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Društva.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (datum stupanja na snagu još nije određen);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji", MSFI 12: "Objavljivanja udjela u drugim pravnim licima" i MRS 27: "Odvojeni finansijski izvještaji" – Ulažачka društva (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene MRS 19: "Primanja zaposlenih" – Definirani planovi primanja zaposlenika: doprinosi zaposlenika (na snazi godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene MRS 32: "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Netiranje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene MRS 36: "Umanjenje vrijednosti imovine" - Objavljivanja nadoknadivih iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene MRS 39: "Finansijska imovina: Priznavanje i mjerenje" – Zamjenski ugovori kod derivata i nastavak hedžing računovodstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi (nastavak)

- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2010.-2012.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2011.-2013.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.);
- IFRIC 21: "Dažbine" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od konsolidovanih i nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Društva, kako je definirano Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" i Međunarodnim računovodstvenim standardom 27: "Odvojeni finansijski izvještaji".

Konsolidovani i nekonsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na Nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Grupi i Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Osnova konsolidacije

Konsolidovane finansijske izvještaje čine izvještaji Društva, te udjeli Društva u pridruženim društvima.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženog društva iskazani su u ovim finansijskim izvještajima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončana, osim ulaganja svrstanih u kategoriju raspoloživi za prodaju, koja se obračunavaju u skladu sa MSFI 5 „Dugotrajna imovina u posjedu radi prodaje i prestanak poslovanja“.

Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena pravna lica u izvještajima su iskazana po trošku sticanja usklađenim se za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon sticanja te ispravljaju za svako eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu, koji uključuju sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo, se ne priznaju.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova konsolidacije (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Višak troška sticanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva na datum sticanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja i njegovo umanjeње se procjenjuje u sklopu cijelog ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva se nakon procjene izravno priznaje u bilansu uspjeha. U transakcijama između društava u sastavu Grupe i pridruženog društva unutar Grupe dobiti i gubici se eliminišu do visine udjela Grupe u pridruženom društvu.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima

Ulaganja u zavisna i pridružena društva u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima prikazana su po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Priznavanje prihoda

Bruto premije reosiguranja priznaju se kao prihod na proporcionalnoj osnovi kroz periode trajanja ugovora o reosiguranju.

Premije reosiguranja koje se po potrebi usklađuju, procjenjuju se na osnovi raspoloživih informacija. Odstupanja od procjene iznosa premija vrše se u periodu u kojem su postala poznata.

Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Finansijska imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj datum. Dobiti i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilansu uspjeha perioda.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, naknada za prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade za dugogodišnji rad u skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o radu. Jubilarne nagrade variraju između 1 i 5 prosječnih neto plata isplaćenih u prethodna tri mjeseca za radni vijek od 10 do 40 godina.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o radu Grupa je obavezna isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od minimalno 6 prosječnih mjesečnih plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog ureda za statistiku.

Grupa knjiži troškove jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju u trenutku njihovog dospijea.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Grupe izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna unapređenja i zamjene sredstava se kapitaliziraju. Dobit ili gubitak od rashodovanja ili umanjenja stalnih sredstava se uključuju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti, ako postoje. Ulaganja u nekretnine obračunava se po trošku sticanja i računovodstvenom tretmanu nakon početnog priznavanja primijenjeno na imovinu i opremu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu obračuna, kako slijedi:

| | |
|---------------------|------------------------|
| Zgrade | 27 godina (3,75%) |
| Oprema | 4 godine (25%) |
| Kompjuterska oprema | 2 do 3 godine (41,62%) |

Grupa vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme na godišnjem nivou.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali, u korist, odnosno na teret prihoda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Ulaganje u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine, obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i mjere se po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za upotrebu. Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine koji je kako slijedi:

| | |
|--------------------------------|-------------------|
| Ulaganja u nekretnine – zgrade | 27 godina (3,75%) |
|--------------------------------|-------------------|

Umanjenja materijalne imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Grupa preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Grupa i Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "koja se drži do dospelja", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Dati kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, kredit i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao kredit i potraživanja. Kredit i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje ne kotiraju na berzi i otkupivi dužnički vrijednosni papiri držani od strane Grupe, a kojima se trguje na aktivnom tržištu su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti, koristeći se tekućom tržišnom vrijednosti nekog drugog instrumenta koji je suštinski jednak ili bazira se na očekivanim novčanim tokovima imovine koja predstavlja osnov ulaganja. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku.

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na investicijsku revalorizacionu rezervu sa izuzetkom umanjenja za trajne gubitke, kamata se obračunava koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika direktno utiče na dobit ili gubitak.

Kada se takva imovina prodaje ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionoj rezervi za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha kad se uspostavi pravo Grupe da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška sredstva priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi, a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja. Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata – ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Grupa će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Grupa priznaje zadržano učešće u imovini kao i povezane obaveze koje mogu nastati.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Grupe

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela i imovini Društva, nakon umanjenja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Društvo izdalo knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjениh za troškove izdavanja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasificirane kao "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Grupa prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Grupe prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o reosiguranju

Grupa izdaje ugovore o reosiguranju kojima se prenosi rizik osiguranja ili finansijski rizik. Ovi ugovori obuhvataju ugovore o reosiguranju od nezgode, reosiguranje imovine, reosiguranje od odgovornosti i kratkoročne ugovore životnog reosiguranja.

Osiguranje od odgovornosti obezbjeđuje osiguranu osobu od rizika nanošenja štete od strane treće osobe kao rezultat njegove aktivnosti. Ovaj tip reosiguranja pokriva slučajeve definisane ugovorom. Tipičan primjer ove vrste osiguranja je osiguranje od proizvodne odgovornosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Osiguranje imovine kompenzira osiguranika za štetu koja je počinjena na imovini odnosno umanjenje njene vrijednosti. Osiguranici koji obavljaju poslovnu aktivnost koristeći se osiguranom imovinom mogu također dobiti kompenzaciju za gubitak zarade izazvane nemogućnošću korištenja osigurane imovine. Tipična vrsta ovog osiguranja je osiguranje protiv požara i ostalih opasnosti kojima imovina može biti izložena.

Osiguranje od nezgode štiti osiguranike i/ili članove njihove porodice od posljedica događaja poput smrti ili invaliditeta uzrokovanog nesrećom. Ukoliko nesreća rezultira smrću ili invaliditetom osigurane osobe, osigurana osoba ili njena porodica dobija odgovarajuću kompenzaciju za ublažavanje posljedica nesreće.

Policirane premije reosiguranja

Bruto premije neživotnog reosiguranja uključuju sve premije reosiguranja tokom računovodstvenog perioda koje su proizašle iz obračuna reosiguranja usaglašenih sa cedentima tokom obračunskog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode. Premije retrocesije obračunavaju se za računovodstveni period na način kao i premije reosiguranja. Prihod od premija neživotnog reosiguranja priznaje se po usaglašavanju obračuna reosiguranja sa cedentom.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste reosiguranja kod kojih reosiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se reosiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije neživotnih osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi *'pro-rata temporis'*. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Za osiguranja sa višegodišnjim osiguravajućim pokrićem obračunava se prenosna premija za sve godine trajanja pojedinog osiguranja i to za ukupan iznos koji pripada budućem periodu. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezerva prenosne premije u bilansu stanja je iskazana posebno a prenosna provizija reosiguranja posebno.

Rezerve za prijavljene štete

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma bilansa stanja ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se Uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se raspolaže u spisima, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklim godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokutove ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih štete. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete (nastavak)

Ove rezerve su bazirane na procijeni i dok menadžment smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Matematička rezerva životnog osiguranja

Grupa nema ugovore o reosiguranju po osnovu kojih bi bilo obavezno formirati matematičku rezervu.

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete reosiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Grupa uključuje ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvima na osnovu kojih se Grupa kompenzira za gubitke nastale po pojedinačnim ili grupi ugovora. Grupa reosigurava premije neživotnog i životnog osiguranja kako bi ograničilo svoju izloženost značajnim gubicima. Premije reosiguranja i udjeli reosiguravatelja u štetama su prikazani na odgovarajućim kontima bilansa uspjeha. Premije reosiguranja se knjiže u bruto iznosu bez diskonta.

Na svaki datum izvještajnog perioda Grupa preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i od reosiguravatelja da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjenjem koji se priznaje u bilansu uspjeha.

Troškovi pribavljanja (akvizicije)

Troškovi pribavljanja obuhvataju naknade plaćene brokerima za usluge pribavljanja novih osiguranja u skladu sa zaključenim ugovorima. Troškovi pribavljanja reosiguranja podrazumijevaju provizije reosiguranja koje reosiguravač odobrava cedentu. Troškovi akvizicije reosiguranja uključuju se u bilans uspjeha kada je usaglašen sa cedentom obračun iz kojeg ovi troškovi proizilaze. Troškovi akvizicije reosiguranja se vremenski raspoređuju u skladu s kretanjem rezerve prenosne premije. Tokom finansijske godine, rezerva prenosne premije i prenosna provizija koje se odnose na buduće vremenske periode iskazane su u bilansu posebno.

Test adekvatnosti obaveza

Na svaki datum izvještajnog perioda, Grupa vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade i administrativnih troškova, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjenje vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju ili potraživanjem od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim periodima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kad nema drugih rezervi.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, opisanih u Napomeni 3, Uprava Grupe donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na aktuarske rezerve, razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina i opreme, umanjenja vrijednosti potraživanja.

Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje aktuarskih rezervi

Najznačajnija procjena vezana uz finansijske izvještaje Grupe odnosi se na formiranje rezervi. Grupa ima razumno oprezan pristup formiranju rezervi i primjenjuje regulativu izdatu od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Politika Grupe je da formira rezervisanja za rizik koji nisu istekli, a koji se odnose na poslove neživotnih osiguranja kada postoji vjerovatnost da iznos šteta, odgođenih troškova pribave i administrativnih troškova koji nastanu nakon kraja finansijske godine, a koji se odnose na ugovore zaključene prije kraja godine, bude veći od iznosa nezarađenih premija i premija raspoloživih po tim ugovorima. Takva rezervisanja su uključena u prenosne premije.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete

Priroda poslovanja u reosiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane cedenta, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontrolira te ažurira kada su cedentu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Grupe. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Osnovna metoda ulančanih ljestvica,
- Metoda prosječnog iznosa štete,
- Metoda očekivane kvote šteta,
- Bornhuetter-Fergusonova metoda.

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode. Uprava vjeruje da je trenutni nivo tehničkih rezervi dostatan.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3, Grupa pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za potraživanja po premijama osiguranja i potraživanja za kamate

Rezervisanja za potraživanja po premijama osiguranja i potraživanja za kamate se rade samo ako su ova potraživanja starija od 365 dana, a rezervisanje se radi u punom iznosu potraživanja. Uprava procjenjuje na temelju istorijskog iskustva u naplati ovih potraživanja, općeg stanja likvidnosti na tržištu te prevladavajućih uvjeta za plaćanje premije osiguranja na tržištu da se samo potraživanja starija od 365 dana trebaju rezervirati i to u punom iznosu.

5. PRIHODI OD REOSIGURANJA

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Prihod od reosiguranja u zemlji | 42.389.434 | 44.490.008 |
| Prihod od reosiguranja u inostranstvu | 9.812.938 | 9.339.595 |
| Promjene na prijenosnim premijama | (787.937) | 452.129 |
| <i>Prihod od reosiguranja ostvareno izdatim ugovorima o reosiguranju</i> | <u>51.414.435</u> | <u>54.281.732</u> |
| Prihod od premije prenesen reosiguravatelju | (26.630.148) | (31.049.720) |
| Promjene na prijenosnim premijama prenesenim reosiguravatelju | 325.132 | 729.823 |
| <i>Premija reosiguranja prenesena reosiguravatelju, neto</i> | <u>(26.305.016)</u> | <u>(30.319.897)</u> |
| | <u>25.109.419</u> | <u>23.961.835</u> |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. ŠTETE I TROŠKOVI PO REOSIGURANJU

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Štete i troškovi po reosiguranju u zemlji | 16.968.397 | 16.454.594 |
| Štete i troškovi po reosiguranju u inostranstvu | 6.858.895 | 6.027.327 |
| Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete | (3.228.392) | 6.062.622 |
| Promjene rezerve za prijavljene, a neizmirene štete | (2.785.495) | 1.678.097 |
| Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije | 904.262 | (25.167) |
| <i>Štete i troškovi po reosiguranju</i> | <u>18.717.667</u> | <u>30.197.473</u> |
| Štete i troškovi pokriveni od reosiguravatelja | (7.019.166) | (7.784.015) |
| Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete | 3.575.479 | (5.113.783) |
| Promjene rezerve za prijavljene, a neizmirene štete | 3.133.383 | (1.395.683) |
| Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije | (333.951) | (387.051) |
| <i>Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto</i> | <u>(644.255)</u> | <u>(14.680.532)</u> |
| | <u>18.073.412</u> | <u>15.516.941</u> |

7. PRIHODI OD ULAGANJA

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|
| Kamata na bankarske depozite | 788.876 | 646.010 |
| Prihodi od prodaje investicijskih nekretnina | 721.089 | - |
| Dividende | 634.858 | 51.159 |
| Prihodi od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju | 157.884 | - |
| Prihod od zakupa | 126.625 | 254.225 |
| Prihodi od odustanice | 38.056 | - |
| | <u>2.467.388</u> | <u>951.394</u> |

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|-------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|
| Rezervisanja po MRS 19 (za ostale naknade zaposlenim), neto | 30.275 | 61.985 |
| Dobit od otuđenja materijalne imovine | - | 4.819 |
| Prihodi od naknade štete na materijalnoj imovini | - | 18.423 |
| Ostalo | 387 | 8.715 |
| | <u>30.662</u> | <u>93.942</u> |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. OPĆI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|---------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Bruto plate uposlenih | 1.702.166 | 1.725.662 |
| Amortizacija (napomene 13. i 14.) | 540.149 | 564.595 |
| Usluge | 450.374 | 250.358 |
| Ostale naknade zaposlenim | 231.453 | 236.077 |
| Članarine | 145.886 | 144.595 |
| Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju | 123.323 | 123.323 |
| Materijal i energija | 110.085 | 108.327 |
| Održavanje | 107.400 | 101.059 |
| Troškovi platnog prometa | 62.153 | 48.313 |
| Reklama i reprezentacija | 51.587 | 50.212 |
| Porezi | 24.726 | 14.442 |
| Premije osiguranja | 19.261 | 18.768 |
| Donacije i stipendije | 9.950 | 14.800 |
| Ostali troškovi | 3.095 | 3.513 |
| | 3.581.608 | 3.404.044 |

10. GUBICI OD ULAGANJA

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Otpis nepovratnih gubitaka na finansijskoj imovini raspoloživoj za prodaju | 37.864 | 143.287 |
| Gubici od materijalne imovine | 91 | - |
| Otpis finansijske imovine raspoložive za prodaju (Napomena 16.) | - | 154.400 |
| | 37.955 | 297.687 |

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit za godine koje su završile na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine iznosio je 10%. Svođenje dobiti iskazane u bilansu uspjeha na oporezivu dobit može se prikazati kako slijedi:

| | Grupa 2013. | Grupa 2012. | Društvo 2013. | Društvo 2012. |
|--------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Dobit prije oporezivanja | 2.217.132 | 4.313.984 | 2.064.256 | 2.032.744 |
| Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10% | 221.713 | 431.398 | 206.426 | 203.274 |
| Efekat porezno nepriznatih rashoda | 153.267 | 18.416 | 153.267 | 18.416 |
| Efekat dividendi i udjela u dobiti za koje su porezi plaćeni | (78.486) | (235.240) | (63.199) | (7.116) |
| Porez na dobit | 296.494 | 214.574 | 296.494 | 214.574 |
| Efektivna poreska stopa za godinu | 13,37% | 4,97% | 14,36% | 10,56% |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. ZARADA PO DIONICI

| | Grupa | Grupa | Društvo | Društvo |
|---------------------------------------------|----------------------|------------------------|----------------------|----------------------|
| | 2013. | 2012. | 2013. | 2012. |
| Neto dobit na raspolaganju dioničarima | 1.920.638 | 4.099.410 | 1.767.762 | 1.818.170 |
| Prosječan broj običnih dionica tokom godine | <u>3.869</u> | <u>3.869</u> | <u>3.869</u> | <u>3.869</u> |
| Osnovna zarada po dionici | <u>496,42</u> | <u>1.059,55</u> | <u>456,90</u> | <u>469,93</u> |

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata jer Grupa i Društvo nisu izdali finansijske instrumente koji bi razrjeđivali osnovnu zaradu po dionici.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

Grupa i Društvo

| | Zemljište | Zgrade | Oprema i namještaj | Računarska oprema | Softver | Investicije u toku | Ukupno |
|----------------------------------------|---------------|------------------|--------------------|-------------------|----------------|--------------------|------------------|
| NABAVNA VRIJEDNOST | | | | | | | |
| Stanje 31. decembra 2011. | 95.850 | 5.121.687 | 933.741 | 201.052 | 594.619 | 66.308 | 7.013.257 |
| Povećanja | - | - | 19.474 | 94.567 | 124.899 | (66.308) | 172.632 |
| Rashodovanja i prodaje | - | - | (1.691) | (33.986) | - | - | (35.677) |
| Stanje 31. decembra 2012. | 95.850 | 5.121.687 | 951.524 | 261.633 | 719.518 | - | 7.150.212 |
| Povećanja | - | - | 65.980 | 31.660 | 13.864 | - | 111.504 |
| Rashodovanja i prodaje | - | - | (278.415) | (14.859) | (114.416) | - | (407.690) |
| Stanje 31. decembra 2013. | 95.850 | 5.121.687 | 739.089 | 278.434 | 618.966 | - | 6.854.026 |
| ISPRAVKA VRIJEDNOSTI | | | | | | | |
| Stanje 31. decembra 2011. | - | 288.095 | 648.125 | 182.696 | 541.227 | - | 1.660.143 |
| Trošak amortizacije (Napomena 9.) | - | 192.063 | 104.552 | 40.724 | 57.859 | - | 395.198 |
| Rashodovanja i prodaje | - | - | (1.691) | (33.986) | - | - | (35.677) |
| Stanje 31. decembra 2012. | - | 480.158 | 750.986 | 189.434 | 599.086 | - | 2.019.664 |
| Trošak amortizacije (Napomena 9.) | - | 192.063 | 109.527 | 55.556 | 13.606 | - | 370.752 |
| Rashodovanja i prodaje | - | - | (266.558) | (14.859) | (28.604) | - | (310.021) |
| Stanje 31. decembra 2013. | - | 672.221 | 593.955 | 230.131 | 584.088 | - | 2.080.395 |
| NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST | | | | | | | |
| 31. decembra 2013. | 95.850 | 4.449.466 | 145.134 | 48.303 | 34.878 | - | 4.773.631 |
| 31. decembra 2012. | 95.850 | 4.641.529 | 200.538 | 72.199 | 120.432 | - | 5.130.548 |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Grupa i Društvo

| | Zemljište | Građevine | Ukupno |
|----------------------------------------|---------------|------------------|------------------|
| NABAVNA VRIJEDNOST | | | |
| Stanje na dan 31. decembra 2011. | 81.650 | 4.517.245 | 4.598.895 |
| Promjene | - | - | - |
| Stanje na dan 31. decembra 2012. | 81.650 | 4.517.245 | 4.598.895 |
| Promjene | - | - | - |
| Stanje na dan 31. decembra 2013. | 81.650 | 4.517.245 | 4.598.895 |
| ISPRAVKA VRIJEDNOSTI | | | |
| Stanje na dan 31. decembra 2011. | - | 305.018 | 305.018 |
| Trošak amortizacije (Napomena 9.) | - | 169.397 | 169.397 |
| Stanje na dan 31. decembra 2012. | - | 474.415 | 474.415 |
| Trošak amortizacije (Napomena 9.) | - | 169.397 | 169.397 |
| Stanje na dan 31. decembra 2013. | - | 643.812 | 643.812 |
| NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST | | | |
| 31. decembra 2013. | 81.650 | 3.873.433 | 3.955.083 |
| 31. decembra 2012. | 81.650 | 4.042.830 | 4.124.480 |

Uprava Društva vjeruje da je knjigovodstvena vrijednost investicijskih nekretnina knjižena po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju, te za akumulirano umanjenje vrijednosti, u finansijskim izvještajima, približno odgovara njihovoj fer vrijednosti.

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganja u pridružena pravna lica prema metodi udjela za Grupu su kako slijedi:

| Naziv kompanije | Djelatnost | Pravo glasa % | Grupa | | Društvo | |
|----------------------------------|----------------------------------|---------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | | | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
| Triglav Osiguranje d.d. Sarajevo | Osiguranje | 29,06 | 11.679.938 | 11.297.405 | 1.418.006 | 1.418.006 |
| Sarajevostan d.d. Sarajevo | Održavanje stambenih objekata | 22,19 | 1.477.410 | 1.472.970 | 1.337.297 | 1.337.297 |
| DUF Prof-in d.o.o. Sarajevo | Društvo za upravljanje fondovima | 35,39 | 1.423.670 | 1.705.241 | 678.529 | 678.529 |
| ASA Osiguranje d.d. Sarajevo | Osiguranje | 20,00 | 1.260.048 | 1.012.574 | 1.200.000 | 1.000.000 |
| | | | 15.841.066 | 15.488.190 | 4.633.832 | 4.433.832 |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Za sva pridružena društva, datum izvještavanja je 31. decembar.

Sažetak finansijskih informacija pridruženih društava prikazani su ispod:

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|---------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Ukupna imovina | 109.804.144 | 108.168.844 |
| Ukupne obaveze | <u>(53.633.249)</u> | <u>(52.775.978)</u> |
| Neto imovina | <u>56.170.895</u> | <u>55.392.866</u> |
| Učešće u neto imovini pridruženih društava | <u>15.841.066</u> | <u>15.488.190</u> |

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

| | Grupa | Grupa | Društvo | Društvo |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------------|-------------------------|
| | po metodi udjela | | po trošku sticanja | |
| | 2013. | 2012. | 2013. | 2012. |
| Stanje na početku godine | 15.488.190 | 13.206.950 | 4.433.832 | 4.433.832 |
| Kupovina novih dionica | 200.000 | - | 200.000 | - |
| Udio u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava, neto | <u>152.876</u> | <u>2.281.240</u> | <u>-</u> | <u>-</u> |
| Stanje na kraju godine | <u>15.841.066</u> | <u>15.488.190</u> | <u>4.633.832</u> | <u>4.433.832</u> |

16. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Grupa i Društvo

| Ulaganja raspoloživa za prodaju | Osnovna djelatnost | Udio u vlasništvu (%) | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|-------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo | Osiguranje | 5,2 | 824.733 | 1.033.087 |
| ZIF Prof plus d.d., Sarajevo | Investicioni fond | 2,41 | 440.658 | 425.969 |
| Osiguratelna Polisa, Skopje, Makedonija | Osiguranje | 4,44 | 422.004 | 420.534 |
| Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo | Osiguranje | 1,45 | 380.765 | 404.352 |
| Union banka d.d., Sarajevo | Bankarstvo | 0,62 | 55.698 | 52.645 |
| Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo | Bankarstvo | 0,023 | 7.569 | 7.917 |
| Conny d.o.o., Beograd, Srbija | Trgovačko društvo | 0,43 | 4.269 | 4.269 |
| Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija | Reosiguranje | 0,001 | 4.144 | 6.943 |
| Croatia Lloyd d.d., Zagreb, Hrvatska | Reosiguravajuće društvo | 0,34 | <u>-</u> | <u>310.858</u> |
| | | | <u>2.139.840</u> | <u>2.666.574</u> |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

Kretanja u fer vrijednosti dionica bila su kako slijedi:

| Grupa i Društvo | 2013. | 2012. |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Stanje na početku godine | 2.666.574 | 2.957.206 |
| Gubitak u fer vrijednosti | (215.876) | (73.632) |
| Otpis ulaganja u Lido osiguranje d.d. Tuzla (zbog likvidacije) - koje se sastojalo od: | - | (217.000) |
| - inicijalni trošak sticanja (Napomena 10.) | - | (154.400) |
| - efekti revalorizacije iz prethodnih godina | - | (62.600) |
| Prodaja ulaganja u Croatia Lloyd dd Zagreb, Hrvatska - koje se sastojalo od: | (310.858) | - |
| - inicijalni trošak sticanja | (107.072) | - |
| - efekti revalorizacije iz prethodnih godina | (203.786) | - |
| Stanje na kraju godine | 2.139.840 | 2.666.574 |

17. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

| Grupa i Društvo | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|--------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Federacija Bosne i Hercegovine | 507.702 | - |
| | 507.702 | - |

U 2013. godini Društvo je kupilo 500 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 500 hiljada KM. Kamata na obveznice iznosi 4,55% godišnje, dok je datum dospeljeća 24. decembar 2016. godine.

18. RAZGRANIČENI TROŠKOVI PRIBAVE, NETO

| Grupa i Društvo | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|-------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Razgraničeni troškovi pribave | 2.995.682 | 2.792.355 |
| Razgraničene provizije reosiguranja | (1.572.635) | (1.533.254) |
| | 1.423.047 | 1.259.101 |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. DEPOZITI

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 28. marta 2014. do 17. oktobra 2016. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 3,00% do 4,27% | 3.357.494 | 3.357.494 |
| NLB Banka d.d. Tuzla, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 28. februara 2014. do 11. jula 2015. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 4,3% do 5,25% | 3.234.160 | 3.234.160 |
| Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina, 4 depozita koji dospijevaju u periodu od 6. aprila 2015. do 21. jula 2016. godine, sa godišnjom kamatom od 3,26 do 4,00% | 2.872.190 | 2.872.190 |
| Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo, 5 depozit a sa dospijećem od 17. augusta 2014. do 9. decembra 2015.godine i godišnjom kamatom u rasponu od 3,85%-4,30%. | 2.816.331 | 426.519 |
| Bosna Bank International d.d. Sarajevo, 4 depozita koji dospijevaju u periodu od 18. aprila 2014. do 23. maja 2015. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 4,20% do 4,70% | 2.562.137 | 2.562.137 |
| Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, 5 depozita koji dospijevaju u periodu od 3. marta 2014. do 8. novembra 2015. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 2,40% do 4,20% | 2.418.344 | 3.106.016 |
| UniCredit Bank d.d. Mostar, 4 depozita koji dospijevaju u periodu od 25. aprila do 13. novembra 2015. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 3,48% do 3,70% | 2.218.662 | 2.218.662 |
| Sberbank BH d.d. Sarajevo, 3 depozita koji dospijevaju u periodu od 15. juna do 3. oktobra 2015. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 3,10%-4,25%. | 1.348.159 | - |
| Bobar banka d.d. Bijeljina, jedan depozit koji dospijeva 9. decembra 2014. godine, sa godišnjom kamatom od 4,3% | 156.882 | - |
| | <u>20.984.359</u> | <u>17.777.170</u> |

Depoziti uključuju dospelja i obračunata potraživanja po kamatama.

20. IMOVINA KLASIFIKOVANA KAO NAMJENJENA PRODAJI

Kretanje na imovini namijenjenoj za prodaju može se prikazati kako slijedi:

Grupa i Društvo

| | |
|-------------------------------------------------------|-----------------------|
| 31. decembar 2011. | 1.064.516 |
| Promjene | - |
| 31. decembar 2012. | 1.064.516 |
| Prodaja – Poslovne prostorije - Despićeva 4. Sarajevo | (332.039) |
| 31. decembar 2013. | <u>732.477</u> |

Uprava smatra da nije nastupilo umanjenje vrijednosti ove nekretnine i da je njena knjigovodstvena vrijednost ispod nadoknadive vrijednosti.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJA I ZA ŠTETE POKRIVENE OD STRANE REOSIGURAVATELJA

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Potraživanja po premijama reosiguranja u zemlji | 16.773.272 | 15.632.916 |
| Potraživanja po premijama reosiguranja u inostranstvu | 798.440 | 709.588 |
| Potraživanja za štete iz osnove reosiguranja | 211.351 | 243.415 |
| | 17.783.063 | 16.585.919 |

Kamata se ne obračunava na potraživanja od kupaca u kašnjenju. Prije prihvatanja novog klijenta, Društvo koristi internu kreditnu procjenu kreditnog kvaliteta potencijalnog klijenta i definiše kreditne limite. U određivanju naplativosti potraživanja od kupaca, Društvo razmatra svaku promjenu u kreditnom kvalitetu potraživanja od kupaca od datuma kada je kredit odobren inicijalno do izvještajnog datuma. Koncentracija kreditnog rizika je ograničena, jer je baza kupaca velika i nepovezana. Prema tome, Uprava smatra da dodatno rezervisanje za kreditni rizik nije potrebno. Grupa ne raspolaže bilo kojom vrstom kolaterala za navedena potraživanja. Vrednovanje i priznavanje umanjenja vrijednosti vrši se na godišnjoj osnovi.

Starosna struktura potraživanja:

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|----------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Nedospjelo | 9.793.269 | 1.267.410 |
| 1 – 90 dana | 5.396.467 | 12.386.214 |
| 91 – 180 dana | 2.587.407 | 2.505.993 |
| 181 – 360 dana | 5.920 | 425.236 |
| Preko 360 dana | - | 1.066 |
| | 17.783.063 | 16.585.919 |

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

| | Grupa 31. decembar 2013. | Grupa 31. decembar 2012. | Društvo 31. decembar 2013. | Društvo 31. decembar 2012. |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Potraživanja po osnovu prodaje imovine klasifikovane kao namijenjene prodaji - Despićeva | 1.070.000 | - | 1.070.000 | - |
| Potraživanja po osnovu provizija i brokeraže | 301.002 | 88.234 | 301.002 | 88.234 |
| Ostala potraživanja | 2.026 | 4.667 | 2.026 | 4.667 |
| Sumnjiva i sporna potraživanja | 123.376 | 120.541 | 123.376 | 120.541 |
| Manje: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja | (123.376) | (120.541) | (123.376) | (120.541) |
| | 1.373.028 | 92.901 | 1.373.028 | 92.901 |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene u ispravci vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

Grupa i Društvo

| | 2013. | 2012. |
|------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Stanje na početku godine | 120.541 | 108.527 |
| Povećanje ispravke vrijednosti (priznato unutar Ostalih rashoda) | 2.835 | 12.014 |
| Stanje na kraju godine | 123.376 | 120.541 |

23. OSTALA IMOVINA

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|---------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Potraživanje za date avanse | 67.918 | 65.348 |
| Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja | 10.361 | 8.530 |
| Ostali unaprijed plaćeni troškovi | 2.665 | 2.496 |
| Akontacija poreza na dobit | - | 150.513 |
| Ostalo | - | 288 |
| | 80.944 | 227.175 |

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Novac kod banaka u inozemstvu – devizni računi | 2.664.503 | 4.664.959 |
| Novac kod banaka u zemlji – devizni računi | 1.624.881 | 1.401.551 |
| Novac kod banaka u zemlji – KM računi | 1.249.489 | 55.652 |
| Blagajna | 1.979 | 1.556 |
| | 5.540.852 | 6.123.718 |

25. DIONIČKI KAPITAL

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013 | 31. decembar 2012. |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------------------|
| 3.869 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 1.300 KM | 5.029.700 | 5.029.700 |

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. DIONIČKI KAPITAL (NASTAVAK)

Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

| | 31. decembar 2013. | | 31. decembar 2012. | |
|------------------------------------------------|--------------------|----------------------|--------------------|----------------------|
| | % udjela | Vrijednost udjela | % udjela | Vrijednost udjela |
| Triglav Osiguranje d.d. | 13,16 | 661.700 | 13,16 | 661.700 |
| Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo | 12,28 | 617.500 | 12,28 | 617.500 |
| Euroherc osiguranje d.d. Zagreb, Hrvatska | 10,57 | 531.700 | 10,57 | 531.700 |
| Bosna Sunce osiguranje d.d. Sarajevo | 8,24 | 414.700 | 8,24 | 414.700 |
| Union banka d.d. Sarajevo | 5,66 | 284.700 | 5,66 | 284.700 |
| UniCredit Bank d.d. Mostar | 3,08 | 154.700 | 3,08 | 154.700 |
| Intesa SanPaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina | 0,05 | 2.600 | 0,05 | 2.600 |
| Ostala pravna lica | 10,62 | 534.300 | 10,62 | 534.300 |
| Fizička lica | 36,34 | 1.827.800 | 36,34 | 1.827.800 |
| | 100 | 5.029.700 | 100,00 | 5.029.700 |

26. OBAVEZE PO OSNOVU PREMIJA REOSIGURANJA I UDJELA U ŠTETAMA

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|----------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Obaveza po osnovu šteta u zemlji | 7.301.640 | 6.791.529 |
| Obaveza po osnovu šteta u inostranstvu | 957.217 | 388.456 |
| Obaveze po osnovu premije reosiguranja | 4.648.509 | 4.446.111 |
| | 12.907.366 | 11.626.096 |

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. IMOVINA I OBAVEZE PO POSLOVIMA REOSIGURANJA

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Bruto | | |
| Rezervisanja za prijenosne premije | 15.332.208 | 14.544.271 |
| Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete | 19.449.361 | 22.234.856 |
| Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete | 31.794.350 | 35.022.742 |
| Rezervisanja za bonuse i popuste | 1.125.747 | 221.485 |
| Ukupne obaveze po osnovu reosiguranja, bruto | 67.701.666 | 72.023.354 |
| Pokriveno od reosiguravatelja | | |
| Rezervisanja za prijenosne premije | (6.419.481) | (6.094.349) |
| Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete | (12.800.194) | (15.933.578) |
| Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete | (26.359.139) | (29.934.618) |
| Rezervisanja za bonuse i popuste | (494.955) | (161.003) |
| Ukupno imovina po osnovu reosiguranja, bruto | (46.073.769) | (52.123.548) |
| Rezervisanja za prijenosne premije | 8.912.727 | 8.449.922 |
| Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete | 6.649.167 | 6.301.278 |
| Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete | 5.435.211 | 5.088.124 |
| Rezervisanja za bonuse i popuste | 630.792 | 60.482 |
| Ukupno obaveze reosiguranja, neto | 21.627.897 | 19.899.806 |

28. OSTALE OBAVEZE

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|-----------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Obaveze po osnovu provizija | 3.494.184 | 3.224.041 |
| Obaveze prema zaposlenim | 352.312 | 370.673 |
| Obaveze prema dobavljačima | 93.168 | 33.591 |
| Obaveze za porez na dobit | 68.843 | - |
| Obaveze za porez po odbitku | 43.055 | 38.128 |
| Obaveze za primljene avanse | 25.104 | 25.104 |
| Obaveze za PDV | 8.383 | 14.013 |
| Ostale obaveze | 13.235 | 13.701 |
| | 4.098.284 | 3.719.251 |

Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Grupa posjeduje politike za upravljanje finansijskim rizikom da bi osigurala da se sva dugovanja izmire unutar ugovorenog vremenskog okvira. Grupa nije imala kašnjenja u izmirenju obaveza i nije dala nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Tokom godine, i Grupa i Društvo imali su sljedeće transakcije sa povezanim stranama koje predstavljaju povezane strane u skladu sa njihovim učešćem u kapitalu. Transakcije su vezane za premije reosiguranje, prihod od dividendi i plaćene štete, kao i ostalu imovinu i obavezu na datum izvještajnog perioda. Transakcije su ostvarene u okviru redovnog poslovanja po fer vrijednosti koja je dogovorena između povezanih strana.

| | Prihodi | | Troškovi | |
|-----------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | 2013. | 2012. | 2013. | 2012. |
| Triglav Osiguranje d.d. | 6.948.022 | 9.397.913 | 4.458.573 | 4.214.637 |
| ASA osiguranje d.d. Sarajevo | 1.206.804 | 1.232.773 | 752.341 | 966.763 |
| Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo | <u>11.593.190</u> | <u>13.234.828</u> | <u>8.773.253</u> | <u>7.782.453</u> |
| | 19.748.016 | 23.865.514 | 13.984.167 | 12.963.853 |

Na kraju godine međusobna potraživanja i obaveze (prezentirana i za Grupu i za Društvo) bili su kako slijedi:

| | Potraživanja | | Obaveze | |
|-----------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
| Triglav Osiguranje d.d. | 8.422.750 | 10.776.271 | 5.662.142 | 5.046.371 |
| ASA osiguranje d.d. Sarajevo | 1.426.903 | 1.414.131 | 1.055.047 | 1.275.547 |
| Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo | <u>19.083.692</u> | <u>21.012.683</u> | <u>14.145.242</u> | <u>13.608.540</u> |
| | 28.933.345 | 33.203.085 | 20.862.431 | 19.930.458 |

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZICIMA

Rizik osiguranja

Grupa zaključuje aktivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa osiguravatelja na Grupu, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Grupe na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod poslova reosiguranja radi se o različitim načinima pokrivanja pojedinačnih rizika, putem ugovora o fakultativnom reosiguranju, te se rizik ogleda u mogućnosti ostvarenja štete čiji iznos se ne može predvidjeti.

Kod reosiguranja čitavog portfolija ili dijelova portfolija jedne ili nekoliko različitih tipova osiguranja koji su obezbjeđeni od strane osiguravajućeg ili reosiguravajućeg društva, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Ranije iskustvo je pokazalo da veći portfelji, kada su reosigurani, su skloni da proizvedu manje razlike od očekivanih, zbog toga Grupa namjerava da razvije svoje aktivnosti u pravcu u kojem će uvećati portfolijo nekih vrsta reosiguranja i to uvećanjem broja prenositelja, koji doprinose boljoj personalnoj i geografskoj rasprostranjenosti koja je naklonjena poslovnoj poziciji Grupe kao regionalnoj reosiguravajućoj Grupi.

Grupa nije bila izložena potencijalno brojnim visokim štetama po odgovornosti za upotrebu azbesta, a isključenje azbesta je standardno isključenje u poslovanju Grupe. U svakom slučaju, osiguranje od odgovornosti (osim odgovornosti za motorna vozila) i životna osiguranja su svojim obimom uslijed stanja na tržištu marginalni poslovi za Grupu.

Osnovni poslovi su osiguranje nezgode, imovine, odgovornosti za motorna vozila, kako domaće, tako i zelene karte, te auto kaska.

Grupa prenosi prekomjeran rizik na ostala reosiguravajuća društva. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o osiguranju od nezgode kao i od kumulativne štete, u zavisnosti od potrebe koja proizilazi iz ovog određenog rizika.

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

31.1 Kategorije finansijskih instrumenata

Grupa i Društvo

| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Finansijska imovina | | |
| Kreditni i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente) | 45.681.302 | 40.730.511 |
| Finansijska imovina raspoloživa za prodaju | 2.139.840 | 2.666.574 |
| Finansijska imovina posjedu do dospjeća | 507.702 | - |
| | 48.328.844 | 43.397.085 |
| Finansijske obaveze | | |
| Po amortiziranom trošku | 17.005.650 | 15.345.347 |
| | 17.005.650 | 15.345.347 |

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.2 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija Finansija Grupe pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Grupe kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik fer vrijednosti kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

31.3 Tržišni rizik

Aktivnosti Grupe su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

31.4 Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i monetarnih obaveza Grupe i Društva denominiranih u stranoj valuti, na dan izvještavanja, bili su kako slijedi:

Grupa i Društvo

(iznosi u stranoj valuti)

| | Imovina | | Obaveze | |
|-----|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. |
| EUR | 12.419.274 | 11.097.881 | 2.567.915 | 2.257.363 |
| USD | 1.258.327 | 1.063.286 | 416.254 | 340.760 |

31.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene kursa Eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Grupa i Društvo

| | Dobit ili gubitak | |
|--------------------------|-------------------|-----------|
| | 2013. | 2012. |
| Efekt promjene kursa EUR | 1.926.758 | 1.729.055 |
| Efekt promjene kursa USD | 119.492 | 107.194 |

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.4 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

31.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

31.5 Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izloženo riziku kamatne stope jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijsku imovinu i finansijske obaveze je detaljno prikazana u sekciji upravljanje rizikom likvidnosti, Napomena 31.7.

31.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat Grupe i Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2013. bi se povećao / smanjio za iznos od 104.738 KM (2012.: 88.791 KM).

31.6 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Grupe. Grupa je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Grupe i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

31.7 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja. time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.7 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

31.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca i Grupe i Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja i Grupa i Društvo očekuju da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

| <i>Grupa i Društvo</i> | Ponderisana prosječna kamatna stopa | Do 1 mjesec | 1 do 6 mjeseci | 6 do 12 mjeseci | 1 do 5 godina | Ukupno |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------|------------------------|---------------------------|----------------------------|--------------------------|-------------------|
| 31. decembar 2013. | | | | | | |
| Bez kamata | - | 16.425.517 | 8.006.690 | 264.736 | 2.139.840 | 26.836.783 |
| Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi | 3,94% | 428 | 2.375.287 | 2.474.737 | 17.917.471 | 22.767.923 |
| | | 16.425.945 | 10.381.977 | 2.739.473 | 20.057.311 | 49.604.706 |
| 31. decembar 2012. | | | | | | |
| Bez kamata | - | 7.395.796 | 12.679.549 | 2.877.706 | 2.666.574 | 25.619.625 |
| Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi | 4,02% | - | 4.238.681 | - | 14.155.248 | 18.393.929 |
| | | 7.395.796 | 16.918.230 | 2.877.706 | 16.821.822 | 44.013.554 |

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca i Grupe i Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se i od Grupe i od Društva može tražiti da plati.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

| <i>Grupa i Društvo</i> | Ponderisana prosječna kamatna stopa | Do 1 mjesec | 1 do 6 mjeseci | 6 do 12 mjeseci | 1 do 5 godina | Ukupno |
|---------------------------|----------------------------------------------------|------------------------|---------------------------|----------------------------|--------------------------|-------------------|
| 31. decembar 2013. | | | | | | |
| Bez kamata | - | 8.729.239 | 3.526.982 | 4.742.837 | 6.592 | 17.005.650 |
| UKUPNO | | 8.729.239 | 3.526.982 | 4.742.837 | 6.592 | 17.005.650 |
| 31. decembar 2012. | | | | | | |
| Bez kamata | - | 933.268 | 9.034.203 | 5.338.803 | 39.073 | 15.345.347 |
| UKUPNO | | 933.268 | 9.034.203 | 5.338.803 | 39.073 | 15.345.347 |

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Grupa i Društvo procjenjuju fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

32.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Grupe i Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Grupe i Društva mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

| Finansijska imovina / finansijske obaveze | Fer vrijednost na dan | | Hijerarhija fer vrijednosti | Tehnike vrednovanja i ulazni podaci |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| | 31. decembar 2013. | 31. decembar 2012. | | |
| Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 16.) | Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: | Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: | Nivo 1 | Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu. |
| | <ul style="list-style-type: none"> Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo - 824.733 KM Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo - 380.765 KM ZIF Prof plus d.d., Sarajevo - 440.658 KM Union banka d.d., Sarajevo - 55.698 KM Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo - 7.569 KM | <ul style="list-style-type: none"> Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo - 1.033.087 KM Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo - 404.352 KM ZIF Prof plus d.d., Sarajevo - 425.969 KM Union banka d.d., Sarajevo - 52.645 KM Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo - 7.917 KM | | |
| | Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: | Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: | Nivo 1 | Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu. |
| <ul style="list-style-type: none"> Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija – 422.004 KM Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija - 4.100 KM | <ul style="list-style-type: none"> Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija – 420.534 KM Croatia Lloyd d.d., Zagreb, Hrvatska - 310.859 KM Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija - 6.943 KM | | | |
| Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama: | Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama: | Nivo 2 | Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične vlasničke instrumente. | |
| <ul style="list-style-type: none"> Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM | <ul style="list-style-type: none"> Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM | | | |

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

32.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

| Grupa i Društvo | 31. decembar 2013. | | 31. decembar 2012. | |
|-------------------------------|---------------------------------------|-----------------------|---------------------------------------|-----------------------|
| | Knjigovodstvena vrijednost | Fer vrijednost | Knjigovodstvena vrijednost | Fer vrijednost |
| Finansijska imovina | | | | |
| <i>Kredit i potraživanja:</i> | | | | |
| - depoziti | 20.984.359 | 19.284.682 | 17.777.170 | 16.176.841 |

| Grupa i Društvo | Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2013. | | | |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------|---------------|-------------------|
| | Nivo 1 | Nivo 2 | Nivo 3 | Ukupno |
| Finansijska imovina | | | | |
| <i>Kredit i potraživanja:</i> | | | | |
| - depoziti | - | 19.284.682 | - | 19.284.682 |
| Ukupno | - | 19.284.682 | - | 19.284.682 |

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategoriji za Nivo 2 utvrđene su prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

33. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 14. marta 2014. godine.

Damir Lačević, direktor